

1.СУ „ПЕНЧО П. СЛАВЕЙКОВ“
гр. София 1000, район Оборище, ул. „Стара Планина“ №11, тел.02/9835363
e-mail: info-2216001@edu.mon.bg

Утвърждавам :

Веселка Тепавичарова

Директор на 1 СУ“ Пенчо П. Славейков“

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

УВОД

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора. Наличието на предпоставки за ранно напускане на 1СУ“Пенчо П. Славейков“ налага изготвяне на актуална училищна програма, която да е ориентирана към реализиране на политики и мерки за превенция, базирани на оценката на рисковите фактори в училището.

Уникалността на 1СУ“Пенчо П. Славейков“, като училище с доказан обществен авторитет в областта на езиковата подготовка и обучението по природни науки, намалява риска от ранно напускане на училище. Спецификата на уязвимите групи и фактори в училището предполага реализиране на следните цели:

1. Създаване на позитивен организационен климат и позитивна дисциплина, която се основава на сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
2. Навременно оценяване на рисковите фактори / образователни, икономически, социални, здравословни и др./за ранното напускане на училището и идентифициране на уязвимите групи ученици;

3. Изготвяне на мерки за повишаване на мотивацията за учене, намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини, осигуряване на занимания по интереси в училището и подобряване на ученическото самоуправление;
4. Осъществяване на кариерно ориентиране и консултиране, което да подготвя учениците за информиран избор, за намиране на практическата полза от придобитите компетентности, за представяне на връзката между по-високото образование и успешната реализация в живота;
5. Осъществяване на адекватна и своевременна превенция и интервенция на насилието и тормоза на ниво институция и на ниво клас;
6. Ефективна комуникация на училището с институциите, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на младите хора;
7. Ефективна комуникация с родителите като партньори на училището и активни участници в училищния живот;
8. Подобрени резултати от НВО, ДЗИ, олимпиади и осигурена обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на учениците;

ОЦЕНКА НА РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ :

Причините за отпадане на ученици от училище са комплексни и не се проявяват изолирано. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане от училище.

1. Дейности при риск от отпадане от училище поради образователни причини:

- 1.1. Обсъждане, актуализиране и прецизиране на правилата за позитивно поведение и позитивна дисциплина и тяхното приемане на ниво клас и на ниво институция;
- 1.2. Включване на теми в плана на класния ръководител за часовете на класа, които да разгледат училищните програми за превенция на ранното напускане на училище; плана за превенция и интервенция на насилието и тормоза; програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвимите групи;
- 1.3. Своевременно идентифициране на застрашените от ранно напускане ученици-проучване и определяне на уязвимите групи чрез: активно проследяване на - представянето на учениците в учебния процес, на поведението на учениците, на допуснатите отсъствия по неуважителни причини; Всеки класен ръководител подава ежемесечна информация за допуснатите отсъствия по неуважителни причини и своевременно информира за това родител на ученика според ПДУ;
- 1.4. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, идентифицирани като застрашени от ранно напускане на училище, чрез сформирани екипи за личностно развитие на учениците; изготвяне на планове за обща и допълнителна подкрепа; чрез осигуряване на посредник при решаването на конфликт в училище; консултиране с психолог; чрез включване в група за подобряване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин; включване в занимания по интереси; наставничество; посещаване на допълнителни консултации по учебни предмети; в други дейности в полза на паралелката или училището;

- 1.5. Провеждане на анкетни проучвания, фокус групи, дискусии, тренинги за социални умения след оценка на необходимостта;
- 1.6. Подаване на информация в системата за „Сигурно и безопасно училище“ за ученици в риск от ранно напускане на училище;
- 1.7. Осигуряване на участие в занимания по интереси; проекти и инициативи; ученическо самоуправление;
- 1.8. Организиране на информационни кампании за кариерно ориентиране;
- 1.9. Осигуряване на информираност и активно партньорство на родителите в училищния живот;
- 1.10. Предоставяне на стипендии за отличен успех в учебния процес;

2. Дейности при риск от отпадане от училище поради икономически причини:

Оказване на подкрепа на учениците в риск от отпадане поради икономически причини чрез:

- 2.1. Еднократна финансова или материална помощ;
- 2.2. Социални стипендии;

3. Дейности при риск от отпадане от училище поради социални причини:

- 3.1. Идентифициране на ученици, застрашени от отпадане заради : недостатъчна образованост на родителите и занижен контрол; negliжиране; конфликти между родителите; трудова миграция на родителите, болест на родителите и др.
- 3.2. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на тези ученици чрез: оценяване на рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето и потребностите от подкрепа на ученика от екипите за подкрепа на личностното развитие;
- 3.3. Подпомагане в комуникацията между родители и деца;
- 3.4. Консултиране на родителите и подобряване на уменията им да общуват с децата в семейството;
- 3.5. Сътрудничество с ДАЗД, ДПС към РУ на МВР при сигнали за домашно насилие или при противообществени прояви на учениците;

4. Дейности при риск от отпадане от училище поради здравословни причини:

- 4.1. Идентифициране на ученици, застрашени от отпадане заради : хронично заболяване, остро заболяване или заболяване, изискващо продължително лечение и др.
- 4.2. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на тези ученици чрез изготвяне на планове за подкрепа от екипите за подкрепа на личностното развитие на учениците според индивидуалните потребности на учениците;

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
<p>Изготвяне и приемане на Програма за превенция на ранното напускане на училище; Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи; Програма и план за превенция и интервенция на насилието и тормоза;</p>	<p style="text-align: center;">септември</p>	<p>Директор ЗДУД ПС</p>	
<p>Залагане на теми в плана на класния ръководител, които да разгледат Програма за превенция на ранното напускане на училище; Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи; Програма и план за превенция и интервенция на насилието и тормоза Идентифициране на учениците, които имат нужда от обща и допълнителна подкрепа</p>	<p style="text-align: center;">септември</p>	<p>ЗДУД класни ръководители</p>	<p>Залагане в годишното разпределение на класния ръководител</p>

Идентифициране на учениците, които са застрашени от отпадане от училище	постоянен	ЗДУД Класни ръководители, Училищен психолог, учители	
Екипна работа на учителите при идентифициране на потребностите от обща подкрепа на ученици, застрашени от отпадане	постоянен	Класни ръководители, Учители, Училищен психолог	
Определяне на училищни екипи за личностно развитие на учениците в риск, с хронични заболявания и със специални образователни потребности, които имат нужда от допълнителна подкрепа	м. септември	Директор,ЗДУД Училищен психолог Ресурсен учител	
Представяне на дейностите за занимания по интереси по Наредбата за приобщаващото образование	до 5 октомври	Зам.- директор Училищен психолог	
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 1 до 12	през учебната година	Училищен психолог, Кариерен консултант	
Дейности за превенция на ПАВ		ЗДУД класни ръководители, учители, психолог,	
Участие в Националните програми на МОН с включване на родители и ученици,	през учебната година	ЗДУД училищен психолог учители	

застрашени от отпадане;			
Участие в програми и проекти на Столична община с включване на ученици, застрашени от отпадане;	през учебната година	директор, зам.-директор, учители, училищен психолог, ученически съвет	
Организиране и провеждане на “Училище за родители” за родители на ученици, които получават допълнителна подкрепа	през учебната година	Училищен психолог	при желание от родителите
Дейности за превенция на насилието и тормоза	през учебната година	Училищен психолог, класни ръководители, учители	
Дейности за подкрепа социални стипендии, еднократна финансова или материална помощ	В края на учебните срокове	ЗДУД, Класни ръководители	
Участие в проекти по Еразъм плюс с включване на ученици, застрашени от отпадане;	през учебната година	ЗДУД, учители	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, главни учители	
Оценяване изпълнението на	В края на всеки срок	Екипите за личностно развитие	

училищната програма и резултатите от нея при необходимост			
---	--	--	--

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Очакваните ефекти от изпълнението на програмата по отношение на целевите групи са:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за идентифициране на учениците, които са застрашени от отпадане от училище и предприемане своевременна подкрепа за предотвратяване на рисковите фактори;
2. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа ще засили мотивацията за включване в образователния процес;
3. Програмата осигурява екипна работа, основана на сътрудничество, приятелство и взаимопомощ;
4. Повишената информираност и включеност на родителите в дейностите по програмата ще ги насърчи да стимулират децата си да участват по-активно в образователния процес;
5. Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на промени в нормативните документи, с които е свързана;
6. Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати;

Настоящата училищна програма е приета на Педагогически съвет с Протокол № / .09.2023 г.) и остава отворена за допълване и актуализация.